

Megkezdik a bankjegyek fölülbélyegzését.

— Szeged gyűjtőközpont — A bélyegzés három hélig tart. —

(Saját tudósítónktól.) A bankjegyek felülbélyegzése dolgában a pénzügyi kormány megteremtette a szükséges előkészületeket. A nagyszabású organizáció sok előkészületet tett szükségessé, mert a felülbélyegzés ideje alatt is biztosítani kell a pénzforgalom zavartalanását. Nálunk, ahol nincsen bankjegynyomda, különösen nehéz a megoldás, nem úgy, mint Német-Ausztriában, ahol a Magyar és Osztrák Bank nagy bankjegynyomdája fogja a munkát elvégezni. A közönség körében az utóbbi napokban sokféleképpen kombinálták a bankjegyfelülbélyegzést. Azt is híresztelték, hogy a magyar kormány hajlandó követni a cseh példát és ötvenszázalékos kényszerkölcsönt tervez. Illetékes helyről nyert fölvilágosítás szerint azonban a kormány semmiféle levonásra nem gondolt.

A fölülbélyegzésről pénteken dr. Somogyi Szilveszter polgármesterhez a következő távirat érkezett:

Polgármester, Szeged.

Bankjegyek fölülbélyegzése kapcsán törvényhatósági és városi tisztviselők, valamint községi előjáróságok világosítsák föl azonnal legkiterjedtebb módon a lakosságot, hogy fölülbélyegzetéssel járó kényelmetlenség elkerülhető, még pedig a bankjegyeknek takarékbetétként postatakarékpénztárnál való elhelyezése után. Takarékbetéteket minden postahivatal elfogad.

Belügyminiszter.

A fölülbélyegzés műveletének megkezdéséről és módjáról hivatalból is részletesen tájékoztatják majd a közönséget.

Budapestről jelentik: Már megkezdtek azoknak a bankjegykészleteknek fölülbélyegzését, amelyek a jegybank budapesti főintézeténél és a pénzügyi intézetek pénztáraitban vannak. A

jegybankban már lebélyegzett bankjegyek kicserélése a még le nem bélyegzettekkel március közepére várható. A kicserélés oly módon indul meg, hogy a fölülbélyegzett készletekből előbb a budapesti, azután fokozatosan a vidéki pénzügyi intézeteket látják el. A vidéken 46 nagyobb helyen bankjegygyűjtő-gócpontokat jelölnek ki s azokra küldik szétosztás végett a fölülbélyegzett bankjegyeket. Ilyen gócpont lesz Szeged is.

Bankjegygyűjtő gócpontok még a környéken: Arad, Békéscsaba, Orosháza, Makó, Cegléd, Kecskemét, Kiskunfélegyháza, Csongrád, Szentes és Hódmezővásárhely. Csak a 10, 20, 50, 100, 1000 és 10.000 koronás bankjegyeket bélyegzik le. Az 1000 és 10.000 koronás bankjegyeket a vidéken a jegybank fiókjai cserélik ki. A fölülbélyegzés költségmentesen történik. A 25 és 200 koronás bankjegyeket nem bélyegzik le, mert azokat bevonják.

*

A bankjegyfelülbélyegzéssel kapcsolatosan illetékes helyről közlik a következőket:

— A bankjegyfelülbélyegzés három hélig fog tartani. A pénzügyi kormány már megteremtette a szükséges intézkedéseket, hogy a pénzforgalomban fönnakadás ne történjék.

— A legnagyobb nehézségeket a technikai körülmények okozzák. Az államnyomda naponta négy millió darab bankjegyet fog fölülbélyegzeni. Összesen száz millió darab bankjegy felülbélyegzésére számítunk, ami a napi teljesítmény igénybevételével huszonöt nap alatt elkészülne. A bankjegyek közepére ferde nyomással, piros színben rányomják: „Magyarország.”

— Tájékoztatóul meg kell jegyezni, hogy semmiféle kényszerkölcsön ezzel kapcsolatban nem lesz. A csehek példáját a magyar népköztársaság nem hajlandó követni.

68 bérkocsis a rendőrbíró előtt.

100 korona pénzbüntetésre ítélték őket, mert nem álltak ki a standra.

(Saját tudósítónktól.) Megírta a Délmagyarország, hogy az összes szegedi bérkocsisok kimondták a sztrájkot, mert a legutóbbi 30 százalékos viteldijemeléssel nincsenek megelégedve. Ez még szerdán történt. Azóta egy bérkocsi se jelent meg a standon, dacára annak, hogy a rendőrség minden egyes bérkocsisnak kijelölte az állomáshelyét. A bérkocsisok szabályrendelet értelmében ugyanis a rendőrfőkapitány joga az állomáshelyek kijelölése, a bérkocsisok pedig ezt az utasítást teljesíteni tartoznak. Miután ez nem történt meg, a főkapitány utasítására a rendőrök a kihágási bíróságon feljelentést tettek az összes bérkocsitulajdonosok ellen.

91 bérkocsisnak küldött idézést a kihágási bíró, a pénteki tárgyaláson azonban csak 68-an jelentek meg. Arvay Ferenc rendőrfőkapitány tárgyalta a tömeges kihágási ügyet, a bérkocsisokat dr. Czibula Antal ügyvéd képviselte. Megállapítást nyert, hogy a sztrájk kitörése óta több bérkocsis lemondott iparágáról, mert az alacsony viteldijból — indoklásuk szerint — nem voltak képesek még a lovaikat sem élelmezni.

Mindenekelőtt az összes vádlottak náci-onaléját vették fel, azután dr. Czibula Antal adta elő a bérkocsisok következő védekezését:

— Kérem a vádlottak felmentését, mert kihágást nem követtek el. Március 5-én a főkapitány meghagyásának azért nem tehetek eleget, mert anyagi helyzetük javítása érdekében közös akaratú sztrájkba léptek. A bérkocsisok szabályrendelet 28. §-a erre az esetre nem vonatkozik, de nem is vonatkozhat, mert a

sztrájk legelemibb emberi joguk. A tételes törvények a sztrájkot eddig se tiltották, sőt az ipartörvény 164. §-a csak azokat engedi büntetni, akik másokat szabad akaratuk elhatározásában fenyegetéssel akadályoznak. Ezt a bérkocsisok nem tették.

A bérkocsisok szabályrendelet 28. §-a alapján azért sem büntethetők, mert február 27-én a főkapitánynak bejelentették, hogy a jelenlegi viteldijak mellett a lovaikat élelmezni nem tudják és előbb-utóbb abba a helyzetbe kerülnek, hogy üzemüket kénytelenek lesznek beüzemeltetni. A főkapitány ezt a bejelentést tudomásul vette, ugyszintén tudomásul vette azt is, hogy abban az esetben, ha a viteldijakat nem emelik, sztrájkba lépnek. A bejelentés alapján a közigazgatási hatóságnak módjában állott a forgalmi zavarok elhárításáról gondoskodni. Ezért nem büntethetők.

— Magáért a sztrájkért sem büntethetők, mert ehhez való joguk kétségtelen. A bérkocsisok nem közhivatalnokok, akiknek sztrájkja magasabb érdekből korlátozható volna. Abszurd dolog volna, ha kihágási ítéletekkel volnának arra kényszeríthetők, hogy jogos követeléseiket eljétsék. Ha ez így volna, akkor teljesen ki volna szolgáltatva a hatóság és a nagyközönség önkényének. A munkásságtól azt a védfegyvert, amellyel követeléseiket kikényszeríthetik, kihágási eljárással elvenni nem lehet. Kéressen a hatóság más módot arra, hogy a közönség kényelmét szolgálhassa.

Dr. Czibula fejtegetéseit a legnagyobb csöndben hallgatták végig a vádlottak, de amikor befejezte, különböző elkeseredett felkiáltá-

sok hallatszottak:

— Visszaadjuk mindnyájan az iparjogot!
— A város öt kocsit adott ki egy esküvőre 120 koronáért!

— Rendeljék ki azokat a kocsikat a strandra!

A város által kiadott öt kocsinak az a története, hogy vasárnap a Somogyi-utca 4. sz. házban esküvő volt és miután kocsit a sztrájk miatt szerezni nem tudtak, a várostól vettek bérbe öt kocsit egyenkint 120 koronáért.

A védekezés meghallgatása után a kihágási bíró kihirdette az ítéletet. A bíró a vádlott bérkocsisokat egyenkint öt napi elzárásra átváltoztatható száz korona pénzbüntetésre ítélte azzal az indoklással, hogy a bérkocsisok munkabeszüntetését nem ismerheti el sztrájknak, mert sztrájk munkaadó és munkás között lehet.

Dr. Czibula az ítélet ellen fellebezést jelentett be.

Az elnémitott esküdtbíró.

Irta: dr. Reich Zoltán, ügyvéd.

Magyarország újjászületése, a népköztársasági államforma megalkotása szükségszerűen vont maga után az igazságszolgáltatás szerveinek az új idők demokratikus szelleméhez méltó gyökeres átalakítását. A forradalom vívmányait intézményileg kell biztosítani és ennek egyetlen módja lerombolni azokat a jogintézményeket, melyek az eltemetett múlt reakciós céljait szolgálták, egyben pedig újakat alkotni, hogy azokban éljen, érvényesüljön és oltalmat találjon a nehéz küzdelmek árán kivívott magyar demokrácia.

Ettől a szellemtől áthatva alkotta meg a népköztársaság kormánya már az új élet első napjaiban azt a néptörvényt, mely jelentékenyen kiterjeszti az esküdtbírók hatáskörét és kifejezetten rendeli, hogy: „Sajtó útján elkövetett, valamint politikai bűncselekmények fölött minden esetben esküdtbíró ítélt.”

A sajtószabadság védelmére létrejött újabb jogszabályok mindenkiben, aki ad valamit arra, hogy a közsabadság ebben az országban törvényileg biztosítottassék, azt a boldog hitet keltezték, hogy végre nem csak frázis a szólás-szabadság és hogy végre itt van megint az, ami már 1848-ban meg volt, hogy gondolatait sajtó útján mindenki szabadon kifejezheti.

Az eszme szép, a nagy célt szolgáló törvény is helyes, de nagy sérelem mégis, hogy mai napig sem érvényesül a gyakorlatban, jóllehet az idézett néptörvény kimondja, hogy „azok a rendelkezései, melyeknek végrehajtásához további intézkedés nem kell, azonnal életbe lépnek.”

Kétségtelen, hogy ez a „további intézkedés” égetően szükséges, mert e nélkül a törvény hatálya sem állhat be. A sajtó-escüdtbírók vonatkozó rendelkezés végrehajtási intézkedésre nem is szorul, hiszen az escüdtbírók megvannak, csak működésük van még mindig felfüggesztve.

Nem kellene tehát egyéb, mint az escüdtbírók működésének felfüggesztésére vonatkozó kivételes rendelkezést hatályon kívül helyezni és így mi sem állna útjában az új törvény gyakorlati alkalmazásának.

Az előző regime alatt egyes törvényszékek mellett szervezett escüdtbírók működése felfüggesztetett, másoké meghagyatott. Elnémították, sajnos, a szegedi escüdtbírókat is.

Szeged népe nem nézheti tétlenül ezt az állapotot, mely a jelen kor szellemével éppen-séggel nem egyeztethető össze!

Ugy vélem tehát, hogy a közérdek szószólója vagyok akkor, midőn a város intéző köreinek figyelmébe ajánlom a kérdést. Tegyenek lépéseket a kormánynál, hogy escüdtbírógunk újból mielőbb megkezdhesse működését!

Wilson 15-ik pontja! Mindenki szivarkahüvelyeket kizárólag a MÉDI SPECIALITE szivarkahüvely főraktárába vásároljon

Szeged, Jókai-utca 11. szám.

Telefon 15—20.